

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

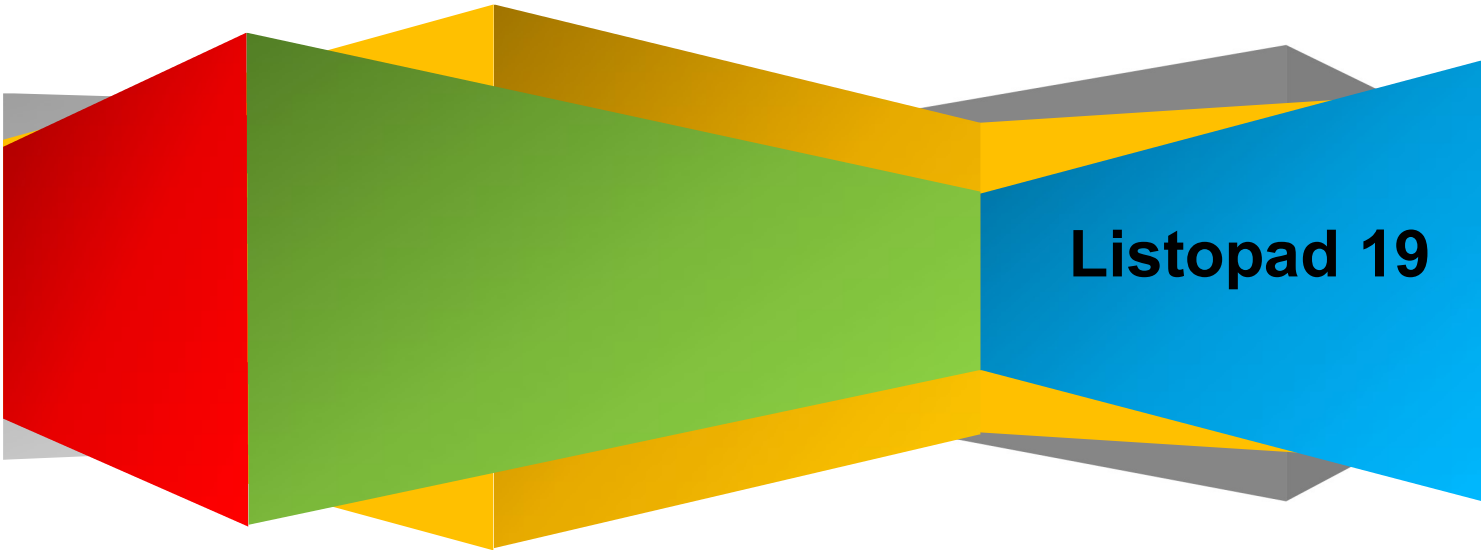
MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Agentura
pro sociální začleňování

Vstupní analýza vzdálené dílčí podpory vzdělávání města Svitavy

Zpracovala: Michaela Stejskalová

Listopad 19

Obsah

<i>Seznam použitých zkratk a vysvětlivky některých (místně) specifických pojmů.....</i>	<i>1</i>
1. ÚVOD A CÍL VSTUPNÍ ANALÝZY.....	2
2. CÍLOVÁ SKUPINA	2
3. ZÁKLADNÍ POJMY	3
3. 1. SOCIÁLNÍ VYLOUČENÍ.....	3
3. 2. ŠKOLSKÁ LEGISLATIVA	3
4. ANALYTICKÁ ČÁST.....	5
4. 1. POPIS OBCE, JEJÍ DEMOGRAFICKÁ STRUKTURA A ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY VE VZTAHU K SOCIÁLNÍMU VYLOUČENÍ.....	5
4. 1. 1. Základní demografické charakteristiky.....	5
4. 1. 2. Charakter sociálního vyloučení ve Svitavách.....	7
4. 2. STRUKTURA MÍSTNÍ VZDĚLÁVACÍ SÍTĚ	9
4. 2. 1. Mateřské školy a další zařízení pro děti mladší 6 let.....	9
4. 2. 2. Základní školy	12
4. 2. 3. Střední školy.....	14
4. 2. 4. Další výchovně-pedagogická zařízení ve městě	15
4. 3. VOLNOČASOVÉ AKTIVITY (A SOCIÁLNÍ SLUŽBY).....	15
5. HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ANALYTICKÉ ČÁSTI	17
<i>Seznam použité odborné literatury</i>	<i>18</i>

Seznam použitých zkratk a vysvětlivky některých (místně) specifických pojmů

ASZ - Agentura pro sociální začleňování
AP - asistent pedagoga
ČSÚ - Český statistický úřad
HN - sociální dávky pomoci v hmotné nouzi
IKV - inkluzivní a kvalitní vzdělávání
IVP - individuální vzdělávací plán
Kraj - krajský úřad Pardubického kraje a příslušné odbory
LMP - lehké mentální postižení
MPI - Místní plán inkluze
MŠ, SŠ, ZŠ - mateřská škola, také použito označení *škola*; střední škola, základní škola
MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NNO – nevládní nezisková organizace
NZDM - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OKŽP – odlišné kulturní a životní podmínky
ORP - Obec s rozšířenou působností
PAK – Pardubický kraj
p. o. - příspěvková organizace
PO – podpůrné opatření
PPP - Pedagogicko-psychologická poradna
PŠD – povinná školní docházka
RVP PV a RVP ZV - Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání a pro základní vzdělávání
SLDB - Sčítání lidu, domů a bytů
SPC - speciálně pedagogické centrum
SVČ – středisko volného času
SVL - sociálně vyloučená lokalita/lokalita
SVP - speciální vzdělávací potřeby, také Středisko výchovné péče
ŠA - školní asistent
Šablony - Šablony pro MŠ a ZŠ - podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování

1. Úvod a cíl vstupní analýzy

Tato analýza vznikla v rámci Individuálního projektu systémového Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami. Cílem projektu je rozvoj inkluzivního a kvalitního vzdělávání (IKV) v obcích se sociálně vyloučenými lokalitami (SVL) a zvýšení obecně nízké úrovně inkluze a kvality vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v SVL. Projekt se zaměřuje na zvýšení úrovně porozumění, připravenosti a podpory v území pro vzdělávání dětí a žáků/žákyň se speciálními vzdělávacími potřebami, na podporu a rozvoj koordinace spolupráce a komunikace zřizovatelů, školských zařízení, neziskových organizací, rodičů a dalších aktérů. Projekt přispívá k rozvoji místní vzdělávací sítě ve smyslu integrace problematiky IKV do praxe škol a školských zařízení. Naplňováním strategického plánu zaměřeného na IKV dochází k zajištění rovného přístupu všech občanů ke vzdělávání a tím k prevenci dalšího sociálního vyloučení a s ním spojených projevů rizikového chování.

Cílem analýzy je popsat stav, strukturu a kapacity místní vzdělávací soustavy obcí zapojených do spolupráce s ASZ zaměřené na vzdělávání. Na základě dat obsažených v analýze pak můžou svoji činnost rozvíjet lokální konzultanti, metodici a konzultanti inkluzivního vzdělávání pro danou obec, kterým slouží také jako podklad k revizi Místního plánu inkluze ve vzdělávání (MPI). Analýza by měla být považována za prvotní dokument mapující situaci ve vzdělávání na území města Svitavy. Data v této analýze nejsou konečná, slouží pro základní orientaci v problematice v daném místě. Na podnět aktérů z cílové skupiny a členů pracovní skupiny ke vzdělávání může být tato analýza doplněna o další potřebná data.

Vstupní analýza byla zpracována formou desk research, analýzou primárních a sekundárních dat. Hlavním podkladem pro její zpracování byla data z výkaznictví za školní rok 2019/2020 a výročních zpráv. Dalším zdrojem informací byl rozhovor se zástupcem Městského úřadu. Jedná se tedy o čistě deskriptivní sondu do místní vzdělávací sítě.

2. Cílová skupina

Projekt IKV v SVL je primárně zaměřen na podporu pozitivních vzdělávacích strategií v daných oblastech a odstraňování bariér bránících dětem ze SVL při vstupu do hlavního vzdělávacího proudu. Hlavní cílovou skupinou jsou instituce, hrající nezastupitelnou roli ve vzdělávacím procesu – mateřské, základní a střední školy, jejich ředitelé a pedagogičtí pracovníci. Současně to jsou instituce, které se na chodu škol podílejí – zřizovatelé (městské a krajské úřady), školská poradenská zařízení a dále pak instituce, které se školami často spolupracují, školská zařízení pro zájmové vzdělávání, NNO, NZDM, ZUŠ a další subjekty.

Druhou a neméně významnou část cílové skupiny tvoří děti a mládež stížená či ohrožená sociálním vyloučením, kterým hrozí, že nebudou zařazeny do hlavního vzdělávacího proudu a spolu s nimi pak i jejich rodiče či zákonní zástupci.

3. Základní pojmy

3.1. Sociální vyloučení

V materiálu ASZ se uvádí, že „sociálně vyloučení jsou ti občané, kteří mají ztížený přístup k institucím a službám (tedy k institucionální pomoci), jsou vyloučení ze společenských sítí a nemají dostatek vertikálních kontaktů mimo sociálně vyloučenou lokalitu. Základní charakteristikou propadu na sociální dno je nahromadění důvodů, které vedou k životní krizi (ztráta zaměstnání, platební neschopnost, problémy s bydlením, problémy dětí ve škole, nemoc atd.)“ (Švec, 2009: 7). Podle toho, v jakých oblastech k vyloučení dochází, mluvíme o různých dimenzích sociálního vyloučení. Nejvýrazněji jsou pocítovány prostorová a ekonomická dimenze vyloučení, ty jsou vzápětí následovány kulturním, politickým a sociálním vyloučením v užším smyslu, které se týká především kvality a kvantity vztahů a sociálních interakcí. Tyto dimenze se doplňují a kumulují a člověk čelící sociálnímu vyloučení se propadá do stále větší chudoby a izolace. Důležitou dimenzí je vyloučení symbolické, které často stojí na začátku prostorové segregace nebo ho přinejmenším ospravedlňuje. Stigmatizace většinovou společností umocňuje všechny zmíněné dimenze a znemožňuje dotčené skupině se z izolace vymanit vlastními silami.

3.2. Školská legislativa

V této analýze hovoříme o školním vzdělávání, které se odehrává dle školního kurikula, je považováno za „povinné“ a je legislativně ukotveno ve sbírce zákonů. Především jde o:

- Zákon č. 178/2016 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb. („školský zákon“),
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, znění platné od 12. 1. 2016.

V kontextu projektu IKV je pro nás relevantní průběh vzdělávání v mateřských školách, základních školách a středních školách, souhrnně budeme používat termín „škola“. Dle legislativy je v ČR školní docházka povinná 9 let v základní škole a od školního roku 2017/2018 je navíc povinný rok předškolní přípravy od září následujícího po dosažení věku pěti let. V případě opakování ročníku může žák v ZŠ strávit 10 let, případně může požádat ještě o další rok prodloužení školní docházky. Naopak při opakovaných neúspěších může žák školu opustit předčasně v nižší než deváté třídě – v tom případě mluvíme o předčasném odchodu ze vzdělávání.

Od 1. září 2016 dochází dle novely školského zákona (Zákon č. 178/2016 Sb.) k nárokovatelné podpoře dětí s potřebou podpůrných opatření a jejich vzdělávání v hlavním vzdělávacím proudu. Předpokládá se, že Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV) a Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV) jsou dostatečně flexibilní a individualizované, aby se podle nich (za předpokladu zajištění podpůrných opatření) mohli bez větších obtíží úspěšně vzdělávat téměř všechny děti a žáci.

Nově se vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a činnost poradenských zařízení upravuje v následujících vyhláškách:

- Vyhláška 270/2017 Sb., kterou se mění Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
- Vyhláška č. 197/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Do 1. 9. 2016 fungovaly v ČR vedle běžných základních škol i základní školy praktické, které byly určeny pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP), a do kterých tito žáci docházeli na základě posudku školského poradenského zařízení, nejčastěji speciálně pedagogického centra (SPC). Na těchto školách se vyučovalo dle Přílohy 2 RVP ZV upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. S platností novely Školského zákona byla tato Příloha zrušena a také tyto školy už vyučují podle RVP ZV (výstupy minimální doporučené úrovně). Dle Vyhlášky č. 27/2016 Sb. je momentálně vzdělávání žáků s LMP přednostně uskutečňováno **v běžné ZŠ**, pokud to podmínky jejich zdravotního stavu umožní, nebo **ve škole, třídě, oddělení nebo studijní skupině** zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona. Děti se závažnějším typem postižení: středně těžkým a těžkým mentálním postižením, a těžším fyzickým postižením, mohou být na základě posudku školského poradenského zařízení zařazeny do základní/střední školy speciální, které zůstávají beze změny.

Co se týká podpůrných opatření (PO), jsou automaticky nárokovatelná¹ na základě doporučení z PPP a SPC, které určí, na který stupeň PO má dítě nebo žák nárok a v jakém rozsahu. Novinkou je, že PPP nemusí škole sdělovat, jakou má dítě nebo žák diagnózu – tu se dozví jen rodiče a sami jí mohou, ale nemusejí škole sdělit. Škola dostává veřejnou část s doporučením, jak k žákovi přistupovat. PO mají různou podobu od Plánu pedagogické podpory v 1. stupni až po individuální vzdělávací plány (IVP), snížení počtu žáků ve třídě, či personální podporu asistentem pedagoga (AP). Mateřské a základní školy mají dále možnost využít prostřednictvím tzv. **Šablon** (výzva MŠMT, projekty zjednodušeného vykazování pro MŠ a ZŠ) navýšení svého personálu o školního asistenta (ŠA), určeného primárně na podporu žáků ohrožených školním neúspěchem a v MŠ mohou navíc využít chůvu pro děti mladší tří let. Všechny tyto asistentské pozice fungují z jiných zdrojů a za různých podmínek. V MŠ a ZŠ ve Svitavách mají určitou zkušenost se všemi jmenovanými podpůrnými opatřeními a také uvedeným podpůrným personálem.

¹ Problematická bývá někdy realizace PO a personálního posílení školního poradenského pracoviště buď v důsledku nemožnosti najít vhodného kandidáta na požadovanou pozici (třeba psychologa nebo asistenta pedagoga), nebo fyzické/prostorové omezení v situaci, kdy poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka s vyšším stupněm PO ve třídě s menším počtem žáků. Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

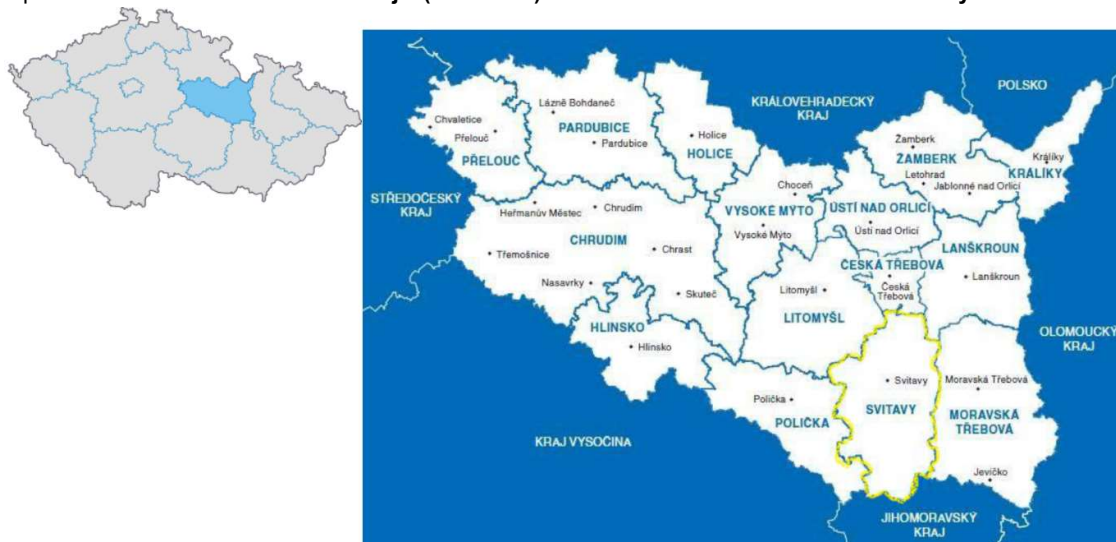
4. Analytická část

Tato část se věnuje základním charakteristikám vzdělávací soustavy ve Svitavách a připravenosti jednotlivých škol na přijetí a udržení dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Připravenost je zkoumaná především z hlediska personálního či odborného zajištění.

4.1. Popis obce, její demografická struktura a základní charakteristiky ve vztahu k sociálnímu vyloučení

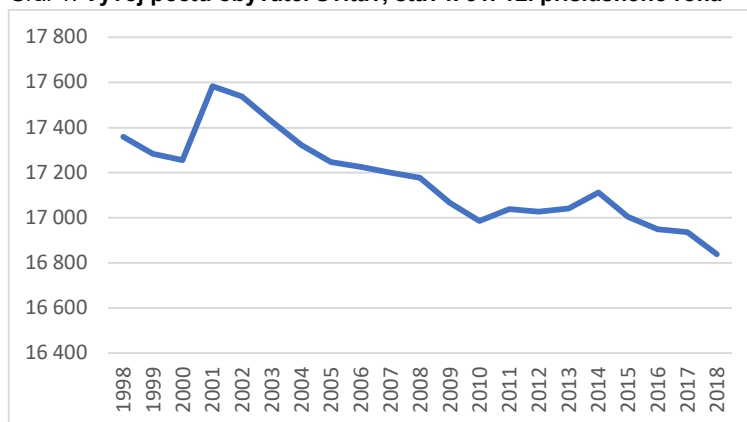
Město Svitavy je centrem ORP Svitavy a nachází se na českomoravském pomezí v jihovýchodní části Pardubického kraje. Poloha přímo na železniční trase Brno – Praha znamená dobré spojení jak do Brna, tak do Pardubic. Město je z velké části obklopeno zalesněnými plochami a leží na Svitavské pahorkatině. Od 19. století zde byl významný především textilní průmysl, který se začal rozvíjet s parními spřádacími stroji, a především železnicí ve městě. Z historického hlediska mělo město silné zastoupení německého obyvatelstva a v roce 1938 připadlo jako součást Sudet nacistickému Německu. Po druhé světové válce bylo původní německé obyvatelstvo vysídleno a na jejich místo přicházeli lidé z vnitrozemí.

Mapa 1: Umístění Pardubického kraje (dále PAK) v rámci ČR a umístění města Svitavy v rámci PAK²

4.1.1. Základní demografické charakteristiky

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel Svitav, stav k 31. 12. příslušného roku³

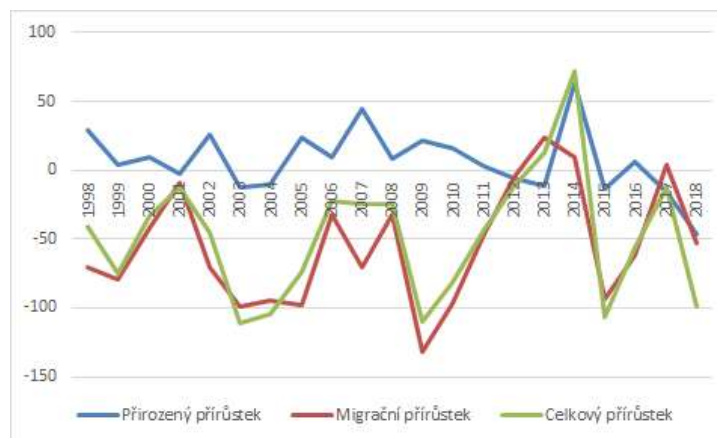
² <http://www.geografie.unas.cz/cr/pardubicky-kraj.php> a <http://www.pardubickykraj.cz/katalog-socialnich-sluzeb> (zvýraznění přidáno)

³ Zdroj dat: https://www.czso.cz/staticke/cz/obce_d/pohyb/cz0533.xlsx

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

Na území města Svitavy žilo k 1. 1. 2019 16 838 obyvatel (zdroj: ČSÚ). Co se týká vývoje počtu obyvatel, jak dokládá graf č. 1, za posledních 20 let jejich počet pozvolna klesá. Oproti roku 1998, kdy byl počet svitavských obyvatel 17 359 klesl přibližně o 500, tedy cca o 3 %, s drobnými nárůsty v letech 2001 a 2014. Na první pohled se zdá, že je počet obyvatel Svitav relativně stabilní. Jak ale ukazuje graf č. 2, dochází sice k pomalému, ale dlouhodobému poklesu počtu obyvatel.

Graf 2: Vývoj přirozeného, migračního a celkového přírůstku, stav k 31. 12. příslušného roku⁴

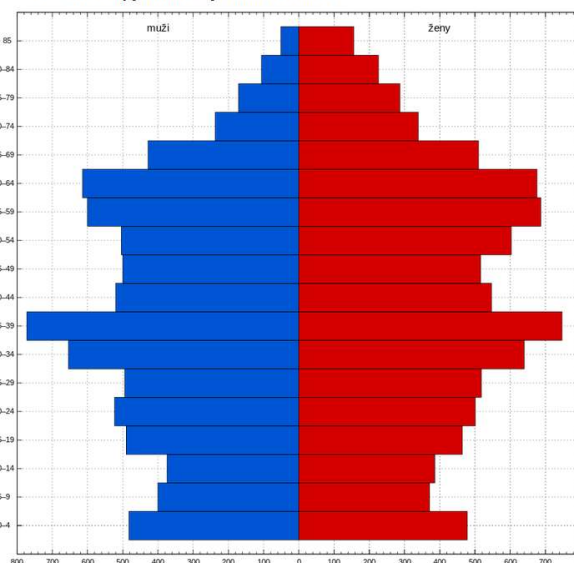

Pohyb obyvatelstva je způsoben na jedné straně přirozeným přírůstkem, tedy rozdílem mezi počtem narozených a zemřelých v daném roce, a migračním přírůstkem (rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých) na straně druhé. Jejich součtem pak vznikají hodnoty celkového přírůstku. Jak je možné pozorovat v grafu č. 2, přirozený přírůstek dosahuje (až na větší

propad v letech 2017 a 2018) spíše kladných hodnot, v případě migračního přírůstku je (až na několik významnějších výkyvů) však počet těch, co se odstěhují, větší než těch, kteří se do Svitav přistěhují. V souvislosti s problematikou vzdělávání je podstatný přirozený přírůstek, především počet narozených dětí. Avšak i stěhování může v případě větších výkyvů, jako například v roce 2013, výrazněji ovlivnit složení a kapacity školských zařízení. Navíc u stěhování není obvykle možné se na větší přísun dětí připravit, protože na rozdíl od dětí, které se narodí, není k dispozici 3-5 let, než bude potřeba pro ně zajistit místa, ale je potřeba reagovat okamžitě. Jak je ukázáno v části 4.2., kapacity škol a školek jsou v současnosti ve Svitavách dostačující.

Z hlediska věkového složení naznačuje věková pyramida ze SLDB z roku 2011 v grafu č. 3⁵ postupné stárnutí obyvatelstva, protože podíl složky obyvatelstva starší 65 let je větší než podíl dětí a rozdíl mezi nimi se postupně zvětšuje. V roce 2011 dětská složka představovala necelých 15 % a seniorská složka něco málo přes 15 %, v roce 2018 děti do 15 let představovaly sice necelých 16 % ze všech obyvatel Svitav, ale podíl seniorů stoupl až na jednu pětinu. Průměrný věk v roce 2011 byl 40,8 let a v roce 2018 už 42,7 let. Nelze předpokládat, že by se tento trend v dohledné době proměnil, takže bude potřeba se připravit na jeho důsledky v podobě rozvoje služeb pro seniory.

Graf 3: Věková pyramida obyvatelstva Svitav

⁴ Zdroj dat: https://www.czso.cz/staticke/cz/obce_d/pohyb/cz0533.xlsx

⁵ https://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Sčítání_obyvatelstva_2011_577731_Svitavy_věková_struktura.svg

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

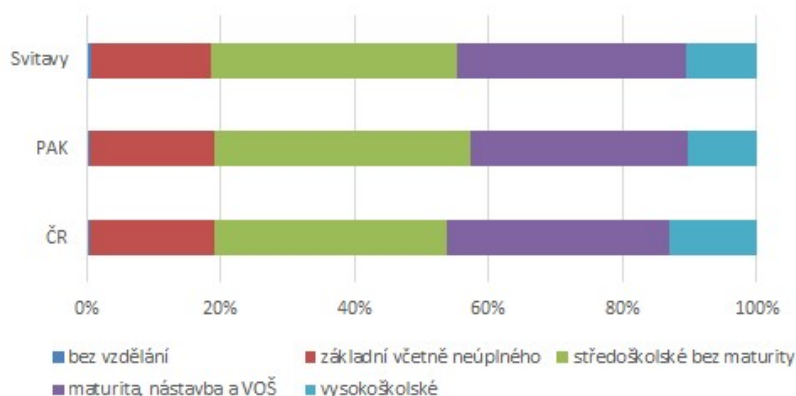
Školská a vzdělávací zařízení také budou muset být flexibilnější v nastavování a naplňování svých kapacit. Plánovaná změna financování – podle odučených hodin a ne podle počtu dětí – společně s nižším počtem dětí a žáků ve třídách v důsledku snižující se porodnosti však představuje vhodné předpoklady pro začleňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Poslední demografickou charakteristikou, u které se zastavíme, je vzdělanostní struktura obyvatelstva (z roku 2011, SLDB), která je znázorněna v tab. č. 1 a v grafu č. 4 (níže). Ve srovnání s celostátní a krajskou úrovní lze pozorovat největší rozdíly v podílu obyvatel se základním vzděláním, který je na úrovni Svitav nejnižší, ve Svitavách je ale nejvyšší podíl osob bez vzdělání. Oproti Kraji je však vzdělanostní úroveň celkově spíše vyšší. Podíl vysokoškolského obyvatelstva je oproti celostátní úrovni až o 3 % nižší.

Tab. 1: Srovnání úrovně nejvyššího dosaženého vzdělání mezi obyvateli staršími 15 let (SLDB z roku 2011)

2011 (v % z obyvatel starších 15 let)	bez vzdělání	základní včetně neúplného	středoškolské bez maturity	maturita, nástavba a VOŠ	vysokoškolské
ČR	0,5	18,5	34,8	33,1	13,1
PAK	0,4	17,8	36,6	31,1	9,9
Svitavy	0,6	17,3	35,1	32,9	10,2

Graf 4: Srovnání úrovně nejvyššího dosaženého vzdělání (z tab. č. 1)

Úroveň vzdělání úzce souvisí s možnostmi uplatnění na trhu práce, (ne)zaměstnanost ve Svitavách proto nahlédneme v kontextu sociálního vyloučení v následující části.

4.1.2. Charakter sociálního vyloučení ve Svitavách

Jak již bylo zmíněno, sociální vyloučení není kategorie, kterou by bylo možné definovat na základě jednoho ukazatele. Proto se níže pokusíme vyloučení popsat skrze míru nezaměstnanosti, prostorové uspořádání a etnicitu.

Míra nezaměstnanosti k 31. 5. 2019 byla v ČR jen 2,1 %, v Pardubickém kraji byla srovnatelná, a to 2,2 %⁶. Ve Svitavách bylo na konci roku 2019 evidováno 574 uchazečů o práci, což představuje přibližně 2,66 % z ekonomicky aktivních obyvatel Svitav. Mezi uchazeči převládají lidé se základním vzděláním a vyučením, kteří spolu tvoří až 71 % všech uchazečů o zaměstnání. Celkem 218 osob (38 %) bylo starších 50 let a 18 (3,2 %) bylo ještě mladistvých. Z důvodu stále probíhající konjunktury na trhu práce dávají mladí lidé přednost výdělku před pokračováním vzdělávání v učebním oboru. I když je v současné době nezaměstnanost dlouhodobě na svém minimu, Svitavsko představuje po Moravskotřebovsku území s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v Pardubickém kraji.

⁶<https://www.czso.cz/csu/xe/nezamestnanost-v-pardubickem-kraji-v-letech-2009-az-2019>.

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

Nezaměstnanost nemusí být automaticky důvodem sociálního vyloučení. Na druhé straně, ani zaměstnání není zárukou, že člověk či rodina nebude v ohrožení sociálním vyloučením. Stále častěji se i v Česku mluví o prekarizaci práce⁷ a o problému pracující chudoby.

Co se týče prostorové koncentrace sociálně vyloučených, ve Svitavách nelze mluvit o sociálně vyloučených lokalitách a obyvatelé ohrožení sociálním vyloučením žijí na celém území města.

Co se týká počtu Romů ve Svitavách, jedná se výhradně o kvalifikované odhady, protože při SLDB v roce 2011 se v ORP Svitavy k romské národnosti přihlásilo 26 osob. Na základě odhadů počtu romských dětí v základních školách, které ve šk. roce 2018/19 představovaly 2,1 % všech žáků, lze předpokládat podobný podíl romské populace obecně, tedy by ve Svitavách mohlo žít cca 360 Romů. Odlišnou etnicitu a sociální vyloučení nelze automaticky spojovat, protože ne všichni sociálně vyloučení jsou Romové a ne všichni Romové jsou sociálně vyloučení.

Při realizovaných výzkumech ASZ často naráží na tendenci komunikačních partnerů a partnerek zaměřovat situaci sociálního vyloučení s romskou etnicitou a tím, co pro ně znamená mít v mateřské/základní škole Romy. Na druhé straně situace sociálního znevýhodnění i přesto, že nemusí být diagnostikovaná poradenským zařízením, s sebou nese určitá vzdělávací specifika, na které je potřeba myslet při přípravě a úpravě vzdělávacího procesu. Z tohoto důvodu je potřeba pamatovat i na sociálně znevýhodněné majoritní obyvatele, kteří mohou být z hlediska vzdělávání a jeho dostupnosti v podobné situaci jako sociálně znevýhodnění Romové.

⁷ Systémové zhoršení životních podmínek zaměstnanců, kdy ani práce na plný úvazek nestačí na zabezpečení základních životních a materiálních potřeb (viz např. Doseděl, Katrňák, 2017).

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

4.2. Struktura místní vzdělávací sítě

Na území města Svitavy se nachází šest mateřských škol, dvě z nich jsou součástí základní školy. Všechny jsou zřizovány Městem Svitavy (dále pouze Město). Město také zřizuje 6 základních škol, z nichž jedna je neúplná a základní uměleckou školu. Vedle těchto škol je ve Svitavách speciální základní škola zřizovaná Pardubickým krajem. Ve městě se dále nachází soukromé SVP, jehož zřizovatelem je Květná Zahrada, z. u. Pouze v ZŠ speciální je ve šk. roce 2019/20 přípravná třída pro děti s odkladem povinné školní docházky. Součástí speciální ZŠ je také střední škola, konkrétně obor Praktická škola dvouletá. Ve Svitavách se dále nacházejí 3 veřejné střední školy

Mateřské školy ve šk. r. 2019/20 navštěvuje celkem 572 dětí. V základních školách celkem plní v tomto roce povinnou školní docházku 1817 žáků, ve šk. roce 2018/19 speciální školu navštěvovalo 58 žáků⁸.

4. 2. 1. Mateřské školy a další zařízení pro děti mladší 6 let

Síť státních mateřských škol je ve Svitavách dostatečně hustá a uspokojuje tak poptávku rodičů po předškolních zařízeních. Pro děti mladší dvou let (případně jejich rodiče) jsou ve městě otevřena Mateřské a rodinné centrum Krůček a Dětské centrum Svitavy. MC a RC Krůček nabízí kromě pravidelných aktivit pro děti a rodiče také hlídací služby a to nepřetržitě (po dobu maximálně 8 hodin) v průběhu celého týdne už od 1 měsíce věku dítěte. Dětské centrum je zřizováno pardubickým krajem a vedle sociálních služeb provozuje také dětskou skupinu pro děti od 1- 5 let s max. kapacitou 12 dětí.

Co se týká mateřských škol, většina tříd je naplňována do počtu 24-26 dětí.

Tab. 2: Přehled MŠ ve Svitavách (údaje k 30. 9. 2019)

	Počet tříd	Počet dětí	Naplňenost	Kapacita ⁹	Oficiální kapacita ¹⁰	Počet dětí mladších 3 let v září 2019
MŠ ČSA	4	101	100 %	101	130	15
MŠ M. Horákové	4	111	99 %	112	112	21
MŠ M. Majerové ¹¹	3	81	96 %	84	98	11
MŠ Pražská	2	56	100 %	56	75	0
MŠ Úvoz	2	42	79 %	53	53	7
MŠ Větrná	6	154	92 %	168	168	19
MŠ Zadní Lačnov –	2	27	84 %	32	32	6
Celkem	23	572	94 %	606	668	79 (14 %)

Svitavské mateřské školy jsou ve šk. roce 2019/20 naplněny přibližně z 94 %. Až 14 % všech dětí ale představují děti, které při nástupu ještě nejsou ve věku 3 let, malá část z nich je dokonce přijímána i ve věku jednoho roku, zapsána a do MŠ nastupuje až dosáhne věku dvou let. Jedinou MŠ, která v letošním roce neměla žádné děti mladší 3 let, byla MŠ Pražská. Ta byla zároveň jedinou MŠ, která letos u zápisu nevyhověla až 16 dětem (a jejich rodičům). Všechny tyto děti pravděpodobně ale nastoupily do některé z dalších svitavských MŠ, protože rodiče nejsou při výběru MŠ limitováni spádovým obvodem konkrétní školky – všechny svitavské MŠ jsou spádové pro jeden společný školský obvod, kterým je celé město Svitavy¹². Ani docházka mimosvitavských dětí či dětí bez trvalého pobytu ve Svitavách není překážkou

⁸ Výkazy z MŠMT k letošnímu září zatím nejsou k dispozici.

⁹ Hodnota uvedena na stránkách jednotlivých zařízení.

¹⁰ Kapacita uvedena oficiálně v rejstříku škol (<https://rejstrik.msm.cz/rejskol>). Svitavské MŠ ale třídy naplňují jenom do své vlastní kapacity.

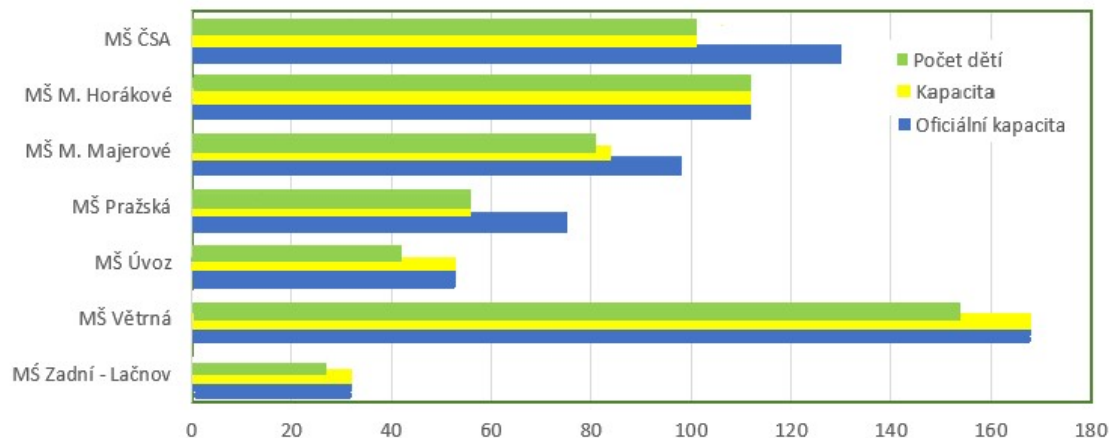
¹¹ Součástí MŠ M. Majerové je MŠ při zdravotnickém zařízení s maximální kapacitou 10 dětí.

¹² OZV č. 5/2016.

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

pro to, aby dítě MŠ navštěvovalo, protože dle kritérií přijetí je trvalý pobyt ve spádovém obvodu sice bodově výrazně ohodnocen, ale vzhledem k momentální demografické situaci nelze očekávat, že by počet dětí předškolního věku nějak dramaticky stoupl. V některé ze svitavských MŠ by se místo pro mimosvitavské děti našlo, už jen proto, že kdyby se brala do úvahy oficiální kapacita, tak jsou naplněné jen z 85 %.

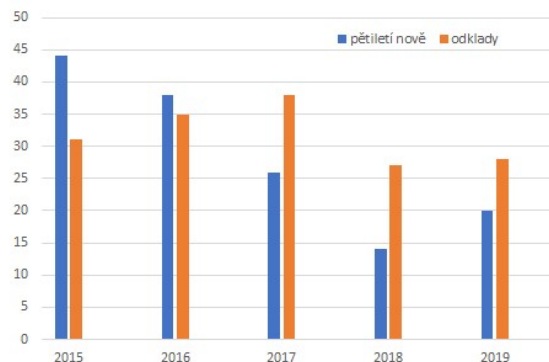
Graf 5: Znázornění kapacity jednotlivých školek a jejich aktuální naplněnosti

Na druhé straně ale nelze ani očekávat, že by počet dětí ve Svitavách v blízké budoucnosti začal klesat a od 1. 9. 2020 budou mít zákonný nárok na předškolní vzdělávání všechny děti od dvou let, takže je možné, že bude potřeba s kapacitami jednotlivých zařízení ještě manipulovat, tak aby lépe odpovídaly aktuálním požadavkům. Co se týká dosavadních úprav kapacit, od roku 2016 byla zrušena MŠ Purkyňova (byla jeden subjekt s MŠ Úvoz); MŠ Úvoz byla v roce 2018 připojena k MŠ Větrná (ta měla ještě ve šk. roce 2017/18 odloučené pracoviště U stadionu).

Ve vztahu k dětem s potřebou podpory ve vzdělávání je potřeba věnovat pozornost tomu, do jaké míry navštěvují předškolní vzdělávání. Především děti, které pocházejí ze sociálně znevýhodňujícího prostředí, by měly mít příležitost navštěvovat předškolní vzdělávání co nejdéle. Dle výkazů MŠMT nejsou ve svitavských mateřských školách žádné děti s potřebou podpory při vzdělávání z důvodu odlišných životních a kulturních podmínek a zároveň je navštěvuje jenom 9 dětí se SVP, většinou se závažnými poruchami řeči. Co se týká dětí, které by bylo možné označit za sociálně znevýhodněné, jejich počet nelze přesně vyčíslit. Dá se však alespoň přibližně odhadovat na základě počtu dětí, které nastupují do MŠ až na poslední povinný rok (kdy je už docházka bezplatná).

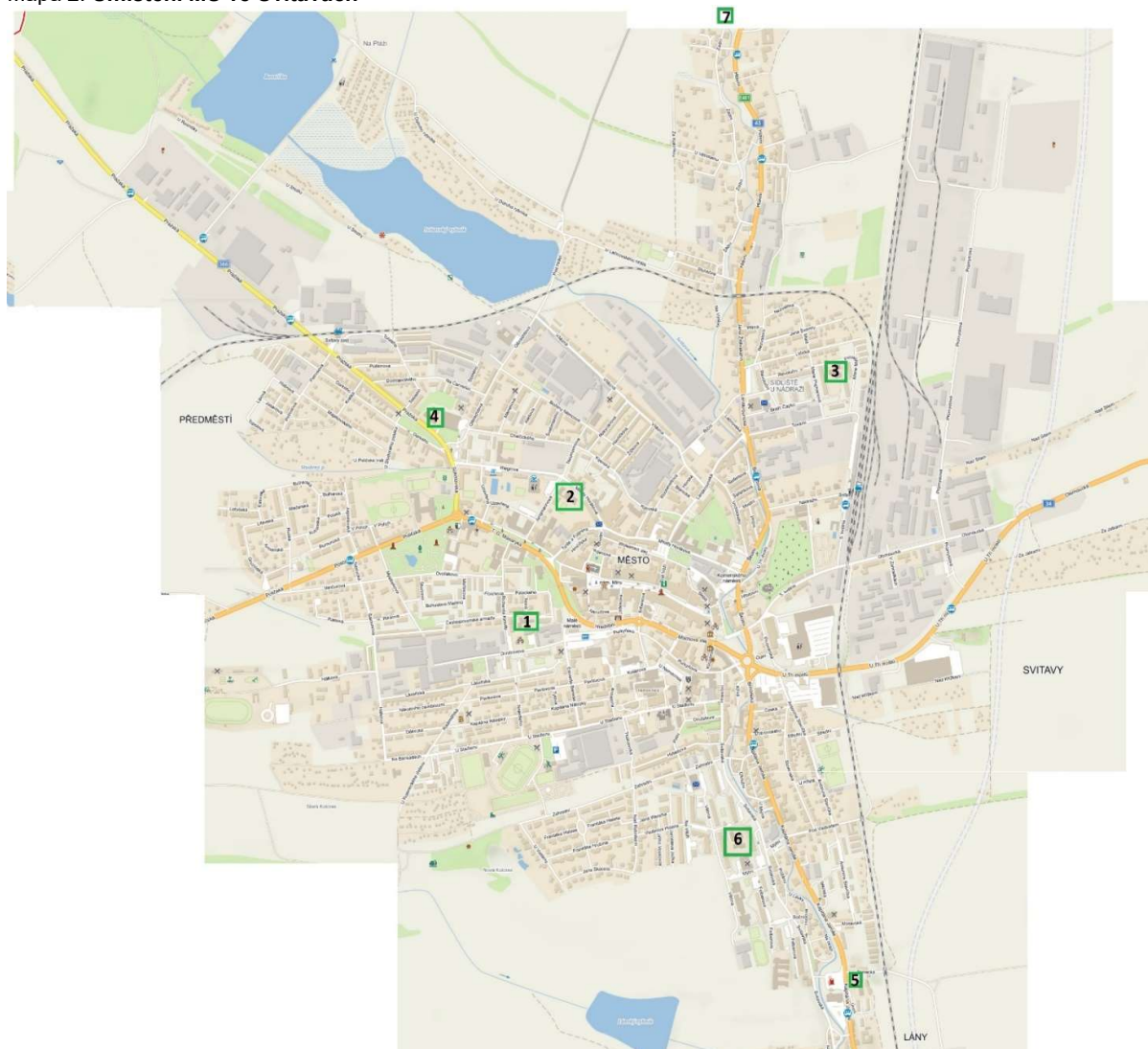
Graf č. 6: Počty nově nastoupivších 5letých a starších dětí a dětí s odklady PŠD v jednotlivých letech

Jak dokládá graf č. 6 výše, za posledních 5 let byl nejvyšší počet dětí, které nastoupily do MŠ v 5. roce věku a později nově, v roce 2015 a nejvíc těchto dětí navštěvovalo MŠ M. Horákové,

v roce 2019 klesnul počet těchto dětí prakticky na polovinu a nejvíce (5 dětí) jich navštěvuje MŠ Úvoz. Dá se tedy předpokládat, že ve Svitavách také děti ze sociálně znevýhodňujícího prostředí navštěvují předškolní zařízení, a to nejen po nezbytně povinnou dobu. Dalším ukazatelem jejich počtu by mohl být počet dětí, které dostávají bezplatné obědy – ve Svitavách je takových dětí však jenom 10, a to v MŠ ČSA. **Nejpřesnější představu o počtu dětí ze sociálně znevýhodňujícího prostředí by poskytl údaj o počtech dětí, jejichž rodiče pobírají dávky v HN, a tudíž mají odpuštěnou úplatu za předškolní vzdělávání.** V základních školách jsou dle výkazů¹³ zhruba 3 % žáků s nezdravotní SVP. Počet žáků, kteří ve svém vzdělávání čelí překážkám z důvodu sociálního znevýhodnění bývá ale obvykle výrazně vyšší. Lze tedy očekávat, že v populaci předškolních dětí se bude také podíl dětí se sociálním znevýhodněním pohybovat mezi 3-5 %, takže by **MŠ mělo navštěvovat mezi 17 – 29 dětí** s potřebou podpory z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek a pokud tomu tak není, **měla by být navázána spolupráce s neziskovými organizacemi, aby se zvýšila a prodloužila docházka těchto dětí do MŠ a předešlo se tak zbytečným odkladům PŠD a pozdějšímu školnímu selhávání.**

Mapa 2: Umístění MŠ ve Svitavách

Legenda: 1. MŠ ČSA, 2. MŠ M. Horákové, 3. MŠ M. Majerové, 4. MŠ Pražská, 5. MŠ Úvoz, 6. MŠ Větrná, 7. MŠ Zadní – Lačnov.

¹³ Tedy jen odvozeně přes počty žáků s potřebou podpory z jiných důvodů než zdravotní postižení.

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

Všechny svitavské mateřské školy mají zkušenosti s různými projekty, především se zapojením do Šablon I a II a MAP I a II.

4. 2. 2. Základní školy

Ve Svitavách je pět úplných běžných škol a jedna malotřídní škola zřizovaná Městem a jedna speciální základní škola zřizovaná Pardubickým krajem. Základní přehled svitavských škol v číslech nabízí tabulka č. 3.

Tab. 3: Přehled o ZŠ ve šk. r. 2019/20 (k 30. 9. 2019, počty z výkazů MŠMT)¹⁴

ZŠ	Zřizovatel	Kapacita	Počet žáků	Naplněnost	Počet tříd	Prům. počet žáků na třídu
Felberova	Město	650	492	76 %	23	21,4
M. Horákové	Pardubický kraj	193	58	30 %	7	8,3
Nám. Míru	Město	500	350	70 %	16	21,9
Riegrova	Město	365	284	78 %	13	21,8
Sokolovská	Město	360	346	96 %	15	23,1
T. G. Masaryka	Město	330	314	95 %	13	24,2
Zadní - Lačnov	Město	55	31	56 %	3	10,3
Celkem		2260+193	1817+58	80 %	83+7	21,9

Kapacita svitavských škol je ve šk. roce 2019/20 naplněna zhruba z 80 %. Průměrný počet žáků se v běžných třídách pohyboval od 10 do 24 dětí na třídu. Nejvíce žáků na třídu měli v ZŠ T. G. Masaryka a v ZŠ Sokolovská, ty jsou také kapacitně nejvíce naplněné. ZŠ Felberova, ačkoliv je kapacitně největší, naplňuje třídy průměrně na 21 dětí na třídu. Počet žáků ve třídě sehrává největší roli při vstupu do povinné školní docházky, kdy je potřeba, aby se děti dobře adaptovaly na nové prostředí, a proto v souladu s tímto přesvědčením některé školy otevírají první třídy s nízkým počtem žáků. Celkový počet žáků ve svitavských základních školách se v posledních 5 letech pohybuje mezi 1800 – 1900 žáků.

Tab. č. 4: Vývoj počtu žáků svitavských ZŠ od šk. r. 2015/16

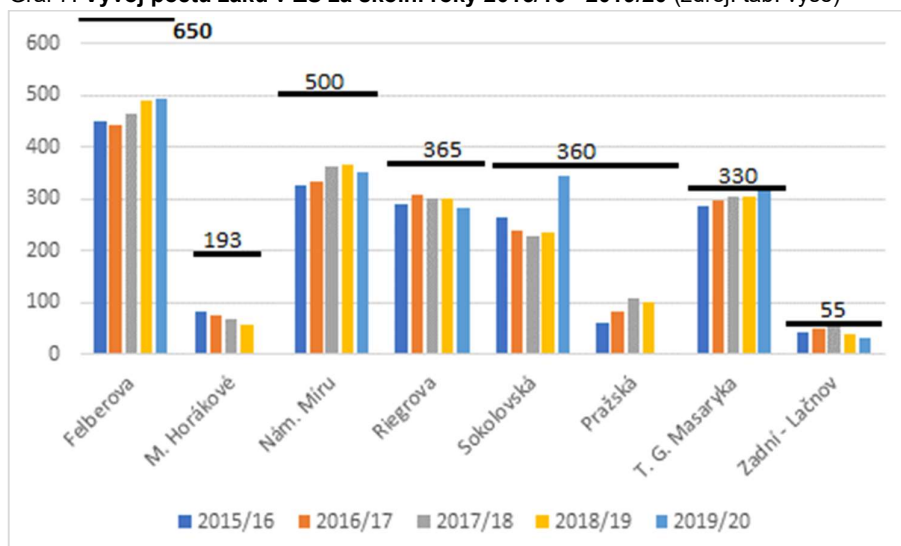
ZŠ	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Felberova	451	442	464	488	492
M. Horákové	83	77	69	58	-
Nám. Míru	326	333	361	367	350
Riegrova	290	308	302	300	284
Sokolovská	266	240	228	236	346
Pražská	60	82	107	102	-
T. G. Masaryka	287	296	303	305	314
Zadní - Lačnov	42	50	55	41	31
Celkem	1722+83	1751+77	1820+69	1839+58	1817

Jak dokládá tabulka č. 4 a graf (níže), počet žáků ZŠ speciální (M. Horákové) má postupně klesající tendenci. ZŠ Pražská je součástí ZŠ Sokolovská a v letošním roce pravděpodobně došlo k přesunutí tříd jenom na Sokolovskou, protože již nebyla vykazována samostatně. Vývoj počtu žáků je na všech svitavských školách spíše stabilní a v počtech žáků nedochází k žádným velkým výkyvům. Pozornost si zaslouží ZŠ a MŠ Svitavy, Lačnov, která je v letošním roce naplněná z 56 %, ale před dvěma byla její kapacita naplněná ze 100 % - na interpretaci tohoto jevu by byla potřebná lokální znalost nebo informace o dlouhodobějším vývoji počtu žáků v této škole.

¹⁴ Červenou jsou vyznačeny počty týkající se speciálních tříd, údaj o počtech žáků a tříd je ze září 2018, letošní zatím není k dispozici.

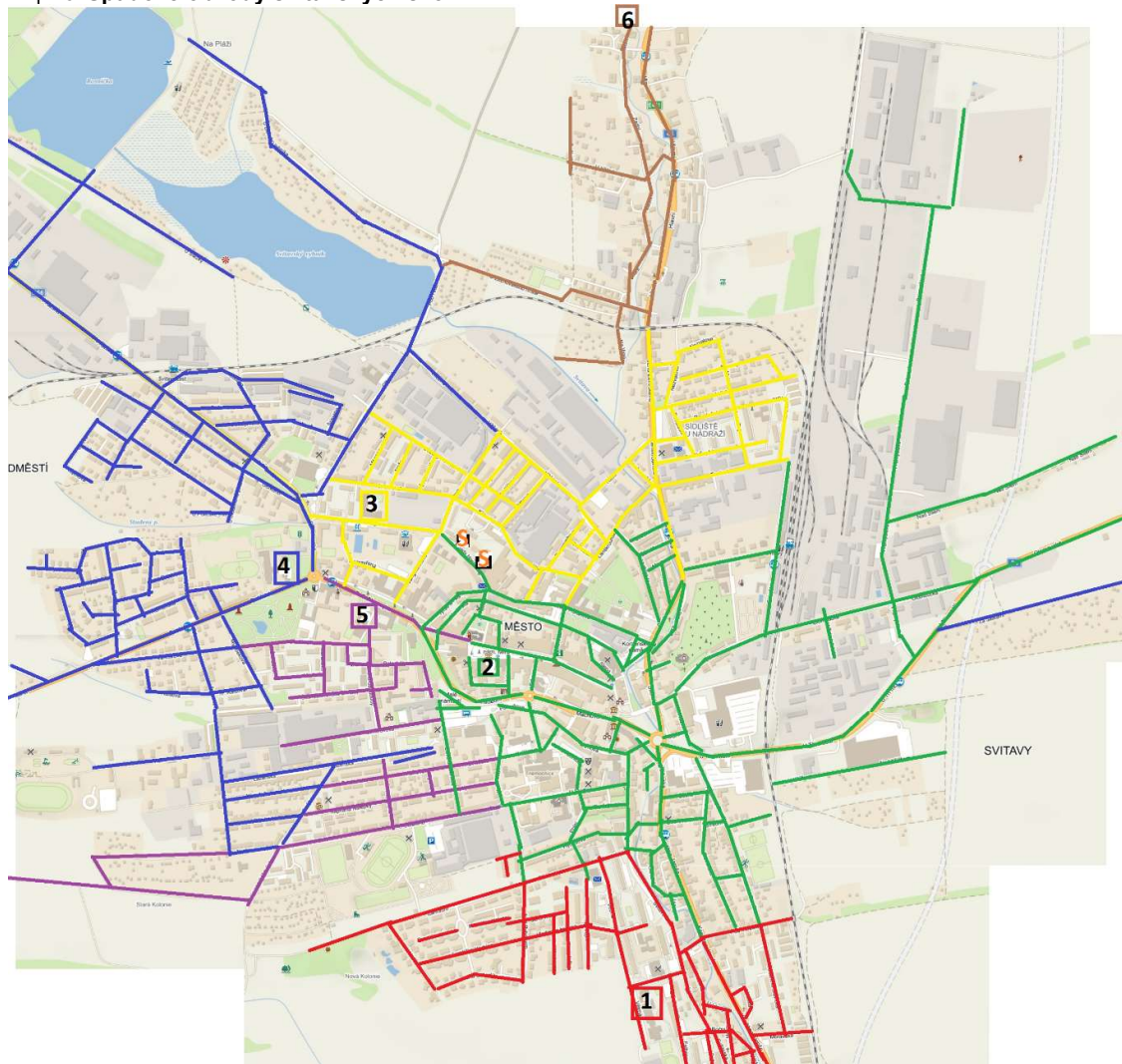
Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

Graf 7: Vývoj počtu žáků v ZŠ za školní roky 2015/16 - 2019/20 (zdroj: tab. výše)

Z hlediska prostorového rozložení a podmínek přijetí má každá běžná základní škola zřizovaná Městem svůj spádový obvod (viz mapu č. 3 níže).

Mapa 3: Spádové obvody svitavských škol

Legenda: 1. ZŠ Felberova, 2. ZŠ Nám. Míru, 3. ZŠ Riegrova, 4. ZŠ Sokolovská, 5. ZŠ T. G. M., 6. ZŠ Lačnov, S – ZŠ spec.

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

Vzhledem k tomu, že ve Svitavách neexistuje sociálně vyloučená lokalita, ale obyvatelé ohrožení sociálním vyloučením žijí v různých částech města, nedochází k segregaci žáků ze sociálně znevýhodňujícího prostředí na žádné ze škol. Přehled o počtech těchto žáků a žáků s SVP obecně nabízí tabulka níže.

Tab. 5: Sledované skupiny žáků ve školách (k 30. 9. 2019, M. Horákové k 30.9.2018, podíl ze všech žáků školy)

ZŠ	Počet žáků	Počet žáků se SVP/IVP	Podíl	Žáci s PO z důvodu OKŽP ¹⁵	Podíl	Odhad počtu Romů	Cizinci
Felberova	492	48/39	10 %	13	3 %	-	2
M. Horákové	58	58/43	100 %	15	26 %	-	0
Nám. Míru	350	33/14	9 %	8	2 %	-	4
Riegrova	284	25/17	9 %	5	2 %	-	3
Sokolovská	346	22/5	6 %	2	0 %	-	3
T. G. Masaryka	314	27/18	9 %	5	2 %	-	0
Zadní - Lačnov	31	9/7	29 %	5	16 %	-	0
Celkem	1817+58	222/143 (12 %)		53 (3 %)		41 (2 %)	12 (0,6 %)

Ve svitavských školách jsou žáci s SVP zastoupeni přibližně z 12 %. Jejich zastoupení je ve většině škol rovnoměrné a pohybuje se mezi 9 a 10 %. Výjimkou je ZŠ Sokolovská, kde tito žáci tvoří jen 6 % žáků školy a ZŠ Zadní - Lačnov, kde tvoří téměř 30 % všech žáků. Podobně rovnoměrné je také rozložení žáků s potřebou podpory z nezdravotních důvodů, obědy zdarma však dle analytických údajů sbíraných pro MAP odebírá jen 21 všech svitavských žáků. Jen na ZŠ Zadní – Lačnov jsou tito žáci zastoupeni ze 16 %. Romští žáci ve svitavských školách představují jen 2 % všech žáků. Cizinci v svitavských školách v letošním školním roce tvoří téměř zanedbatelnou skupinu žáků.

Podpora dětí a žáků se SVP, cizinců, žáků se sociálním znevýhodněním a žáků ohrožených školním neúspěchem má ve Svitavách formu danou rámcem MŠMT. Žáci s SVP s třetím a vyšším stupněm PO mají k sobě asistenty pedagoga – v běžných školách pracuje až 50 asistentů pedagoga. Velkou podporu pro práci se žáky se SVP a třídními kolektivy obecně představují pozice školního psychologa (ZŠ Felberova, Lačnov a Riegrova), speciálního pedagoga (ZŠ TGM, Nám. Míru, Felberova a Sokolovská) a sociálního pedagoga (žádná ze svitavských škol), **zájem o obsazení těchto pozic by měli i na školách, kde je v tuto chvíli nemají.** Pro žáky ohrožené školním neúspěchem měly ZŠ Felberova a Sokolovská školního asistenta ze Šablon a většina škol nabízela těmto žákům také doučování. **Školní asistent nebo sociální pedagog představuje možnost spojky mezi školou a rodinou žáka, bylo by vhodné zvážit opětovné zavedení této funkce, pokud v tomto směru nefunguje spolupráce s místními neziskovými organizacemi.**

4.2.3. Střední školy

Ve Svitavách mají absolventi základních škol tyto možnosti dalšího vzdělávání (zřizovatelem je ve všech případech Pardubický kraj):

- **Gymnázium, OA, VOŠ a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Svitavy** – součástí školy je osmileté a čtyřleté gymnázium, jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky a obchodní akademie s možností zaměření na veřejnou správu nebo finanční poradenství a VOŠ
- **Střední odborné učiliště Svitavy** – nabízí dva maturitní a tři učební obory zaměřené na seřizování různých typů strojů, zámečnictví a instalatérství, u většiny oborů uvádějí,

¹⁵ Odlišných kulturních a životních podmínek.

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

že jsou vhodné, jak pro chlapce, tak pro dívky. Dívky však obvykle do těchto typů práce nesměřují a ve Svitavách tak neexistuje pro dívky nabídka nematuritního studia.

- **Střední zdravotnická škola Svitavy** - nabízí dva maturitní obory Praktická sestra/Zdravotnický asistent a Masér sportovní a rekondiční
- **Speciální ZŠ a SŠ Svitavy** – obor *Praktická škola dvouletá* určený žákům s kombinovaným a středně těžkým mentálním postižením, kteří jsou připravováni na jednoduché pracovní činnosti v oblasti služeb a výroby.

4. 2. 4. Další výchovně-pedagogická zařízení ve městě

Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí – elokované pracoviště Svitavy – ve Svitavách pracují dvě psychologičky a tři speciální pedagožky. Mezi služby, které nabízejí, patří diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb a školní zralosti, podpora škol prostřednictvím spolupráce s výchovnými poradci a speciálními pedagogy, organizace přednášek a seminářů, individuální terapie a intervence, ale také práce se třídou.

Alfa SVP Svitavska je soukromý subjekt zřizovaný organizací Květná zahrada z. u. Jedná se o školské poradenské zařízení, které od školního roku 2014/15 poskytuje preventivně výchovnou péči dětem a mladistvým od 3 do 18 let, popřípadě do ukončení jejich soustavné přípravy na budoucí povolání (do max. 26 let). Dále nabízí středisko své služby rodičům a všem pedagogickým pracovníkům. Bezplatné služby jsou poskytovány formou ambulantní (ve Svitavách a na detašovaných pracovištích), terénní (práce s třídními kolektivy a celými rodinami) a celodenní pro území celého okresu Svitavy. Středisko přijímá do péče klienty vykazující výchovné potíže, u kterých ale nenastal důvod k nařízení ústavní výchovy nebo uložení ochranné výchovy. Zároveň je snahou cílenými postupy předcházet vzniku či prohlubování existujících problémů. K hlavním obtížím, které středisko řeší, patří: školní problémy, problémy v rodině, osobnostní a psychické problémy, počátky zneužívání návykových látek (včetně alkoholu a nikotinu), gambling, projevy asociálního chování.

4.3. Volnočasové aktivity (a sociální služby)

Součástí vzdělávací sítě jsou také různé formy neformálního vzdělávání. Všechny školy mají několik oddělení školních družin (ŠD) s dostatečnou kapacitou (minimálně od první do třetí třídy).

Největším poskytovatelem neformálního vzdělávání ve Svitavách je příspěvková organizace města **SVČ Svitavy - Tramtáryje**. V SVČ aktuálně nabízejí kolem 40 placených kroužků pro děti i dospělé. Dále organizují příměstské i pobytové tábory. Kroužky jsou zpoplatněny sumou od 50-1 600 Kč na rok.

Dalším poskytovatelem zájmového vzdělávání je ve Svitavách **Základní umělecká škola (ZUŠ) Svitavy**. Nabízí kroužky pro děti i dospělé, a to v hudební, výtvarné nebo taneční oblasti. Ceny školného se pohybují od 900 Kč na půl roku v přípravném ročníku až po 1 100 Kč za většinu kroužků a 1 500 Kč za individuální výuku, také pololetně. ZUŠ pořádá řadu koncertů, výstav a představení, učitelé i žáci vystupují na různých akcích nejen v rámci města, ale i kraje či republiky.

Vedle zařízení poskytujících zájmové vzdělávání, funguje ve městě **NZDM Díra**, jehož poskytovatelem je Bonanza o. s. NZDM je určeno dětem starším 8 let a za své poslání považují „poskytovat podporu a pomoc dětem a mládeži, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci a usilovat o jejich sociální začlenění. Vytváříme podmínky podporující jejich schopnost a motivaci podílet se na řešení svých problémů a podporujeme rozvoj jejich osobnosti.“¹⁶

¹⁶ <https://www.osbonanza.cz/sluzby/nizkoprahovy-klub-dira-svitavy/o-klubu>

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

Okamžitá kapacita klubu je 25 uživatelů. Nedělí provoz centra na starší a mladší děti a provoz je každý pracovní den od jedné do šesti.

5. Hlavní zjištění analytické části

- Ve městě Svitavách nebyly v současné době identifikovány žádné sociálně vyloučené lokality.
- Místní vzdělávací síť města Svitavy je dostatečně rozmanitá, pokrývající široké spektrum specifických požadavků i speciálních vzdělávacích potřeb, které by děti a dospívající mohli mít.
- Na území města Svitavy se nachází šest mateřských škol, dvě z nich jsou součástí základní školy. Všechny jsou zřizovány Městem Svitavy. Město také zřizuje 6 základních škol, z nichž jedna je neúplná a základní uměleckou školu. Vedle těchto škol je ve Svitavách speciální základní škola zřizovaná Pardubickým krajem.
- Obsazenost školek v posledních letech spíše klesá, ale naplněnost je udržena přijímáním dětí mladších tří let. Počet dětí ve školách za posledních deset let mírně stoupá, ale kapacity jsou pořád dostatečné, ve šk. roce 2019/20 byly základní školy naplněné z 80 %.
- Jen speciální základní škola otvírá ve Svitavách přípravnou třídu pro žáky s odkladem povinné školní docházky.
- Součástí speciální ZŠ je také střední škola, konkrétně obor Praktická škola dvouletá. Ve Svitavách se dále nacházejí 3 veřejné střední školy
- Mateřské školy ve šk. r. 2019/20 navštěvuje celkem 572 dětí. V základních školách celkem plní v tomto roce povinnou školní docházku 1817 žáků, speciální školu navštěvuje 72 žáků.

Seznam použité odborné literatury¹⁷

Doseděl, T., Katrňák, T. (2017). „Sociální determinanty prekarizace práce v evropských zemích.“ *Fórum sociální politiky*, 11(4), 11-15.

Švec, J. (ed.) (2009). *Příručka pro sociální integraci*. Praha: Úřad vlády ČR, odbor pro sociální začleňování v romských lokalitách.

Úřad vlády ČR. (2018). *Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2017*. Praha: Úřad vlády. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/zalezitosti-romske-komunity/dokumenty/Zprava-o-stavu-romske-mensiny-2017.pdf>

¹⁷ V tomto seznamu jsou jen odborné texty, odkazy na dokumenty a výroční zprávy jsou přímo v textu v poznámkách pod čarou.

Tento materiál vznikl za finanční podpory ESF prostřednictvím OP Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, registrační číslo projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586. Více na www.socialni-zaclenovani.cz.